

## Steinmetz Albert



Ez a második férjem, Steinmetz Albert. Akkor még negyvenedik évében volt, akkor még nem ismertem. Ez akkor készülhetett. Hogy hogy ismerkedtünk meg a második férjemmel, Alberttel? Volt egy máramarosszigeti lány, Flóra, s az nekem nagyon jó barátnőm volt. Flóra Steinmetz a [második] uramnak volt a húga. Ide jött férjhez egy kereskedőhöz. Baruch Jenőnek hívták, a beceneve Onyi volt. A lánynak már [Maros]Vásárhelyen vőlegénye volt a háború előtt. De nem házasodtak össze, mert már olyan volt a helyzet, hogy nem akart a családjától olyan messze jönni, mert [Máramaros]Szigettől Marosvásárhely annak idején a világ vége volt, nem volt repülő, nem volt autóbusszjárat. Mind a két [Steinmetz] testvér a nyomorúságból jött haza, és a férjemnek a testvére ide jött férjhez, Marosvásárhelyre. És a férjem minden hétvégen lejött, mert csak ketten maradtak a nyolc testvérből. Akkor Szatmáron [Szatmárnémetiben] dolgozott, és volt repülőjárat Szatmárról [Szatmárnémetitől] Kolozsvárig, és lejött minden héten a testvéréhez. És a barátnőm fejében megcsillant, hogy ő nem volt nő, én meg özvegy voltam, s összehozott. De miután tudta, hogy én nem vagyok kapható, hogy nekem közvetítsenek, vasárnap délelőtt eljött, s azt mondja:

'Gyere ki, hagyj békét a főzésnek! Gyere, menjünk egyet sétálni!' Délelőtt divat volt a korzózás. De részünkre már nem volt divat, mert nem voltunk elegánsak? De ő megbeszélte a testvérével, hogy 'Gyertek ti is ki, s ott a korzón fogunk találkozni'. És a férjem már hazakísért a kapuba. És olyan nehezen akart elválni már? És kérdi, hogy megengedem-e, hogy még meglátogasson. 'Hát -- mondom --, szívesen látom.' Én 1947-ben mentem [ismét] férjhez. 1945-ben jöttem haza, és kérttem magam több mint másfél évig, nem mertem hozzá menni. Mondtam, hogy negyvenegy-negyvenkét éves, és soha nem nősült meg, hát vagy egy szakácsnét akar, vagy impotens. Úgyhogy kezdtem gondolkodni, hogy hát mi a fene? Én már tizennégy éve asszony voltam. És udvarolt, szegény, minden héten lejött Szatmárról [Szatmárnémetiből] Kolozsvárig repülővel, és onnan ide. Itt egy testvére volt. A végén mondtam: 'Tudja, mit, nincs vesztenivalónk, összeházasodunk, ha megy a házasság, jó, ha nem, az egyik kilép. Nincs vesztenivalónk.' Nekem gyerekeim nem volt, neki sem. Így házasodtunk össze. Albert azért maradt meg, mert Kassára vitték munkaszolgálatosnak. És szerencséje volt, mert volt ott az irodában egy hülye pali, akinek fogalma se volt, mi az a könyvelés, mi az, hogy irodavezetés. És egy alkalommal kikiáltotta, hogy 'Ért-e valaki maguk között egy kicsit az irodai munkához, könyveléshez?'. S az uram jelentkezett. Azt mondja: 'Én igen.' Bevitte s kérdezte, hogy 'Na, maga ezt rendbe tudja-e tenni?'. Amikor az uram meglátta, látta, hogy ez egy gyerekjáték, s mondja: 'Hát, meg fogom próbálni. Lehet, hogy tisztába fogom tenni.' Persze, azt mondja, egy óra alatt egyenesbe tudta volna hozni, mert olyan egyszerű volt az egész. 'De húztam, húztam a dolgot, és két nap múlva mondtam: ?Na -- mit tudom én, milyen rangban volt -- meg van csinálva, tessék nézni, most tisztában van.? ?Maga igaz, hogy ügyes volt. Maga itt marad, külön kosztot fog kapni, és fog kapni rendes fekvőhelyet.?'Az uram ezért maradt meg, mert különben egy vékony dongájú, vékony kis ember volt. Szóval, ő nem bírt volna ki még egy utat sem valamelyik lágerbe, nemhogy ott? Így egész végig ott volt Kassán, és ott is szabadult fel. Szalonnával el volt látva. Az őrmester olyan hálás volt neki, hogy megmentette, mert jöttek vizsgálni, hogy mit csinált a munkaszolgálaton, mennyi ételt hoztak, s az neki egy borzasztó nagy dolog volt kiszámolni. Így menekült meg a férjem.